

Sevinc NURUQIZI

Gəlincik

Mən gəlinciklər haqqında hekayə yazmağı sevirəm. Mənə həmişə elə gəlir ki, onlar sevməyi, sevinməyi, sevindirməyi ən azından elə biz insanlar kimi bacarırlar. Nədənsə, mən də hər zaman gəlincikləri xoşbəxt görmək istəmişəm. Və düşünmüşəm ki, xoşbəxt uşaqların gəlinciyi xoşbəxt gəlincikdir. Uşaqları və onların gəlinciklərini xoşbəxt görmək heç də yazıçı arzusu deyil, bu, adi bir insan arzusudur. Müharibələrə, dağıntılara, terrora, zülmə nifrət edən sadə bir insan arzusu... Və bu arzu mənə çox vaxt xoşbəxt gəlinciklər haqqında olan hekayələrin müəllifi olmağa doğru aparıb... Amma bəzən... Bəzən hekayələrimdə gəlinciklər mənim arzularımın əksinə... tam əksinə, Günəşdən uzaq, sevgidən kənar, arzularında çiçəklər açmayan insanların əhatəsinə düşür. Onların silahlarından açılan güllə səslerinden diksinir, onların dağıtdığı kəndlərin, şəhərlərin dağıntıları altında qalır, onların yurdundan-yuvasından didərgin saldıqı uşaqların kədərli gəlinciyi olaraq yaşayırlar...

Bu hekayəmin də qəhrəmanı gəlincikdir. Şabalıdı saçlı, qara gözlü, qırmızı yanaqlı gəlincik. Bu gəlincik gözünü dünyaya açandan az sonra sahibini tanımışdı. Özü kimi qaragöz bir qız idi... Qız ilk dəfə onu görəndə sevincindən atılıb-düşmüş, onun narıncı ipəkdən tikilmiş donunu sığallayıb demişdi:

– Sən necə gözəlsən? Mən səni çox sevdim... Mən Larisayam... Bəs sənin adını nə qoyaq? Bəlkə, İpək?!

Ad gəlinciyin xoşuna gəlmişdi. Və böyük həvəslə bu adı qəbul etmişdi. Olmuşdu İpək. Və o gündən onlar həmişə bir yerdə olmuşdular... Larisa yemək yeyəndə İpəyi yanında otuzdurar, yatanda yatağına uzandırardı. Söhbətləşə-söhbətləşə yuxuya gedərdilər. Larisa məktəbə gedəndə İpəyi pəncərənin qarşısında qoyardı ki, onun arxasınca baxa bilsin. İpək də bütün günü pəncərənin ağzında həyəcanla Larisanın yolunu gözləyərdi...

Bu gün Larisa çox sevincli idi. Elə hey danışdı:

– İpək, çox sevinirəm. Bu gün atam mənə özü ilə işlədiyi zavoda aparacaq... Atam maşınqayırma zavodunda işləyir. Gedib onun işlədiyi dəzgahı, düzəltdiyi maşın hissələrini görmək istəyirəm. İstəyirsən, sən də gedək bizimlə... Çox maraqlı olacaq...

İpək Larisanın atasının işlədiyi zavodu görmək istəyirdi əlbəttə. Həm də evdə qalsa, Larisa üçün darıxacaqdı.

Larisa əvvəl İpəyi hazırlaşdırdı:

– Bax, İpək, sənə bu donu geyindirəcəm... bayırda hava soyuqdur. Yanvar ayıdır axı. Hörüklərinə bant da taxacam.

İpək Larisanın seçdiyi mavi yun donu həvəslə geyindi. Larisa onun saçını daradı. Ağ bantlarını taxdı.

Atası onu tələsdirdi:

– Tez ol, Larisa. Gecikirik...

Onlar zavoddan çıxanda günəş batmışdı. Göyün üzünü qara buludlar almışdı. Şəhər narahat idi. Dəhşətli uğultu səsi gəlirdi. Larisanın atası da həyəcanlı idi. Tələsirdi. Larisanın əlindən bərk-bərk tutub iti addımlarla gedirdi. Hərdən Larisa yorulur, əlini onun əlindən çəkib dincəlmək istəyirdi. Amma atası pıçıldayırdı:

– Qızım, tələsmək lazımdır. Səni evə çatdırmalıyam...

Nə Larisa, nə də İpək heç nə başa düşmüdülər. Niyə insanlar tələsirdi? Gurultu, atəş səsləri haradan gəlirdi?

Larisa pıçıldayırdı:

– Ata, bu nə səsdir belə?

– Qorxma, qızım. Tankların səsidir. Biz tələsməliyik. Belə vəziyyətdə uşaqlar evdə olmalıdır....

Larisa İpəyi bərk-bərk qucaqlamışdı:

– Gəlinciklər də, ata?

– Gəlinciklər də, qızım.

Onlar dayanacağına çatdılar. Şəhərdə uğultu səsi getdikcə artırdı. Uçuşan mərmilərin işığı gecə qaranlığını yarıb irəli şığıyırdı. Qarşılarında bir avtobus dayandı. Atası Larisanı və İpəyi qucağına alıb cəld avtobusa oturdu. Avtobusdakı insanlar da Larisanın atası kimi baş verənlər haqqında həyəcanla danışdılar:

– Biz şəhərimizi qorumalıyıq.

– Əlbəttə, azadlıqdan pay verilməz...

– Onlar gəldiyi kimi də çıxıb bu şəhərdən getməlidir....

İpək dəhşət içində Larisaya sığınmışdı. Larisanın ürəyinin döyüntülərini hiss edirdi. Onun bütün bədənini həyəcandan tir-tir əsirdi. Arabir İpəyi daha bərk qucaqlayır və deyirdi:

– Qorxma, İpək, indi evimizə çatacayıq. Qorxma...

Avtobus sürətlə irəliləyirdi... Sonra bir anda hər şey dəyişdi... Nə isə inanılmaz gurultu ilə uçdu. Sürətlə şütüyən avtobusa çırpıldı və partladı. Partlayışın zərbindən avtobus parça-parça olub ətrafa səpələndi. İnsanlar pərən-pərən düşdü... Larisa küləklə sovrulan yarpaq kimi yerə çırpıldı, düşdüyü yerdə çırpındı, inildədi... İpək həyəcanla insanları köməyə çağırmaq istədi. Bacarmadı. Larisa ağladı, göz yaşları yanağı boyu süzüldü, səsi getdikcə zəiflədi və nəhayət, susdu. Sonra təcili yardım maşınları həyəcan signalı verə-verə ora tələsdi. İnsanları

xərəklərə uzandırıb maşınlara qoydular... İki nəfər Larisaya yaxınlaşdı. Ağ xalatlı bir qadın barmaqlarını onun yanağında gəzdirdi. Boynunda ani olaraq saxladı və pıçıldadı:

– Təəssüf... Gecdir artıq...

Və hönküdü...

Larisanı götürüb xərəyə qoydular. Ağ xalatlı qadın pıçıldadı:

– Gəlinciyini də qoyun yanına...

Və yenidən hönküdü...

Telefon köşkündəki pişik

Bu telefon köşkü çox köhnəydi... Rəngi bozarmışdı. Qapısı güclə örtülürdü. Telefon dəstəyi də yerində deyildi... Aşağı sallanmışdı. Köşk gecələr səhərədək kimsə gözləyirdi. Amma neçə vaxt idi ki, qapısını açan, içəri girib onun sallanan dəstəyini götürüb yerinə qoyan, içinə qəpik salıb, həyəcanla nömrə yığan bir kimsə yox idi.

Gecə külək əsəndə aşağı sallanan dəstəyi o tərəf, bu tərəfə yellənir, ətrafa səs salırdı. Külək kəsəndə isə sakitləşir və günlərlə yerindən tərpənmirdi...

Gecələr səmada ulduzlar parıldayanda köhnə köşk yadına keçən günləri salırdı... Bir vaxtlar o, təptəzə idi. Hündür, yaraşlıq. Qırmızı rəngdə... Parıltılı. Qapısı bir dəqiqə bağlı qalmazdı. İçinə o qədər insan girib-çıxırdı ki... Hətta bəzən növbə gözləyənlər də olurdu. Kimsə içəri girir, əvvəlcə dəliyə qəpik qoyur, sonra rəqəmlərin üstündəki dairəni fırladır və "çıqq" - qəpik düşürdü. Hər qəpik düşəndə köşk sevinirdi. Deməli, nömrəsi yığılan ünvandan cavab gəlirdi.

- Alo, alo, təcili tibbi yardımdır?! Tez gəlin, xahiş edirəm... Dut-dut-dut...

- Alo, salam Leyla, mənəm, Əsmər. Sən bəgünkü məsələni həll edə bilmisən? Məndə cavabı alınmır...

- Alo, bizim binanın işığı yanmır...

- Alo, yanğınsöndürəndir? Tez olun... Özünüzü çatdırın. Qonşu evdə yanğın var....

Köşk etdiyi xeyirxahlıqları düşünəndə həmişə gülümsəyirdi... Bilirsiniz, onun telefon cihazı nə qədər insanların həyatını xilas etmişdi?! Təcili yardım, yanğınsöndürən, polis çağırın, dostu, tanışını ilə söhbətləşən, xəbər alan, xəbər verən insanlar hər dəfə onun yanından keçəndə minnətdarlıqla gülümsəyir və deyirdilər: "Sağ ol, sevimli telefon köşkü".

Sonra illər keçdi. Bütün mənzillərə telefon xətti çəkildi. İndi insanlar çox gec-gec onun qapısını açırdılar. Yol keçəndə təcili hara isə zəng etmək istəyən kimsə gəlir, zəng edir və gedirdi... Daha növbəyə duranlar da yox idi...

Getdikcə gec-gec gələnlər heç gəlmədi. Çünki daha çevik bir əlaqə cihazı - mobil telefon ixtira edilmişdi.

Mobil telefonlar... İndi insanlar telefonu ciblərində daşıyırdılar... Təcili zəng üçün nə köşkə girirdilər, nə evə gedirdilər. Çünki telefonlar onlarla birlikdə iş, mağazaya, parka gedirdi... Sonra kompüter, internet, onlayn yazışmalar...

Artıq bəzi yerlərdə yeni, daha müasir küçə telefon cihazları quraşdırılmışdı.

Və günlərin bir günü insanlar gəldi. Zəng etməyə yox... Köşkü çıxarıb aparmağa. Qaldırıcı kranla onu yerindən götürüb şəhərdən çox uzağa, dəmir parçaları, köhnə avtomobil, tramvay və traktorlar, lazımsız soyuducu və tele-

vizorlar atılan yerə qoydular. Necə qoydularsa, o, müvazinətini saxlaya bilmədi və böyrü üstə yerə yıxıldı və beləcə qaldı...

İllər keçdi... Onun üstünə gecələr yağışlar yağdı... Səhərlər Günəş çıxıb qurutdu. Qar ələndi. Bəzən o qədər qar yağdı ki, telefon köşkü günlərlə ətrafa baxa bilmədi. Yalnız bir rəng gördü - ağ rəng...

Bu gün də qar yağdı. Səhər açıldandan başlamışdı. Ulduz-ulduz qar dənələri onun şüşəsinə qonur, işıldayır, sayrışırdı. Telefon köşkü hər yeni qar dənəsinə gülümsəyir və deyirdi:

"Gəldin?! Sən nə gözəlsən... Tam fərqlisən.. " Qar dənələri sevincle uçuşur və bur-birini qova-qova onun üstünə ələndirdi...

- Myao... Myaoooo...

Köhnə telefon köşkü həyəcanlandı. Səs yaxından gəlirdi.

- Myaoooooooooo...

"Pişik səsidir. Bu soyuqda... Şaxtada". Telefon köşkü titrədi. Üstündəki qar dənələri ətrafa səpələndi. O, diqqətlə baxdı. Ağ qarın üstündə iki parıldayan göz görünürdü. Başqa heç nə.

Amma miyovultu kəsilmirdi.

- Myooooooooo...

Köşk bir də baxdı. Bir də... Və gördü. Ağappaq, qar rəngində pişik balası idi. Soyuqdan titrəyirdi. Başını ora-bura gəzdirir, girməyə yer axtarırdı... "Necə balacadır. Bayırda qalsa, səhərə qədər donacaq. Mən ona kömək etməliyəm. Kömək... Mütləq!"

İllərdir asılıb qalmış telefon dəstəyi yelləndi. Köşk cırıldadı. Pişik səksəndi. Amma qaçmağa gücü çatmadı. Telefon köşkü bir də tərpendi. Bir də cırıldadı. Və o istədiyini etdi. Qapısı azca aralandı. Pişik başını ona sürtdü. Bir də, bir də... Və aralı qapıdan içəri girdi. Minnətdarlıqla gülümsədi. Ağızını geniş açıb ləzzətlə əsnədi. Çəhrayı burnunu qırışdırdı. İllər öncə köşkdə unudulmuş bir yun uşaq köynəyinin içinə girdi. Ağ yumaq kimi büküldü. Az sonra bala pişiyin mışıltısı köşkü başına götürdü...

Köhnə telefon köşkü elə xoşbəxt idi ki... O, kiminsə köməyinə gələ bilməmişdi...

